

Çıkar Çatışmaları

Çıkar çatışmalarına ilişkin UTC Ahlak Kuralları ve Politika Bildirisi, UTC elemanlarının Şirkete ilişkin tüm görevlerinde kişisel tercih ve menfaatlerini göz önünde bulundurmadan, sadece Şirketin çıkarını düşünerek hareket edeceklerini belirtir.

UTC çalışanlarına ilişkin olarak “çıkar çatışması” terimi, çalışanların yatırımları, Şirket dışındaki çalışmaları, romantik ya da diğer kişisel ilişkileri, veya diğer yükümlülük ya da ilişkileri nedeniyle, Şirketteki mevki ve etkilerini Şirketin yararına değil de kendi yararlarına ya da başkalarının yararına kullanacak şekilde davranmaları demektir.

Çıkar çatışmalarına ilişkin UTC politikası, çalışanlardan beklenenleri ve kuralları belirlemekte olup, Şirket Politikası Elkitabının 7. Bölümünde bulunmaktadır.

Çıkar çatışmalarına ilişkin politika kimler için geçerlidir?

Politika, Şirketin ve yan kuruluşlarının, bölümlerinin ve dünya çapında Şirket tarafından yönetilen tüzel kişilerin tüm yöneticileri ve çalışanları için geçerlidir. Bu politika, kontrat yoluyla UTC'nin iş verdiği danışmanlar, bayiler ve diğer kişiler için geçerli olduğu gibi, Şirketin etkileyebildiği derecede çalışanların derneklerinin faaliyetleri için de geçerlidir.

UTC'nin çıkar çatışmalarına ilişkin politikası aşağıdaki beş konuyu kapsar:

1. Çalışanın bağımsızlığını ya da yargı yeteneğini etkileyebilecek ya da iş yerinde aksamalara veya diğer performans sorunlarına neden olabilecek ilişkiler (bunlara amirlik zincirindeki herhangi bir romantik ya da diğer kişisel ilişki de dahildir).
2. Doğrudan ya da dolaylı şekilde Şirketin herhangi bir müşteri ya da rakibinde, Şirketin çıkarları ile çatışma potansiyeli olacak bir tutarda maddi çıkarı olmak (hisse senedi sahip olmak da dahil).
3. Böyle bir ilişki Şirketin çıkarının aleyhine olduğu sürece başka bir teşkilatta çalışmak ya da teşkilata hizmet vermek.
4. "İş Hediyelerinin Verilmesi ve Alınması" başlıklı Politika Açıklama Bülteninde izin verilen durumların dışında, Şirketle çalışma yapan veya Şirketle çalışma yapmak isteyen herhangi birinden doğrudan ya da dolaylı şekilde herhangi bir hediye istemek veya hediye kabul etmek.
5. Şirkete ilişkin gizli, mülk niteliğinde ya da başka şekilde "Şirket içi" (inside information) olarak nitelendirilen bilgiyi kötüye kullanmak veya başkaları ile yolsuz şekilde paylaşmak (buna, "Şirket içi" bilgiye dayanarak Şirketin hisselerini alıp satmak da dahildir).

Çalışanların Şirket dışındaki maddi çıkarları ve çalışma faaliyetleri, elemanın menfaat çatışmalarına ilişkin beyanında açıklanmalı ve Şirket tarafından onaylanmalıdır.

UTC politikasının ihlali, işe son vermeyi de kapsayan bir disiplin kararı ile sonuçlanabilir. Ayrıca Kurallar ve politika, hukuki koşullar doğrultusunda hazırlandığı için bunların ihlali aynı zamanda yasaların da ihlali olabilir.

UTC'nin tedarikçisi ya da rakibi olan bir şirkette hisse senedi sahibi olmam çıkar çatışması sayılır mı?

Pek çok büyük ve hisseleri halka açık olan şirketler, UTC'nin tedarikçileri, taşeronları ya da rakipleridir. Böyle bir girişimde hisse sahibi olmak, menfaat çatışması politikamız tarafından otomatik olarak yasaklanmamıştır. Eğer böyle bir şirketteki yatırımınız, şahsi net varlığımızın %5'inden fazla ise, ya da yatırım yaptığımız şirketin toplam hisselerinin %5'inden fazlasını içeriyorsa, o zaman o şirketteki mülkiyet düzeyiniz sorun sayılır. Özellikle de, bir şirkette böyle bir maddi çıkarı olan eleman aynı zamanda bu şirketi tedarikçi olarak seçmek için UTC'de karar verecek konumda ise ya da diğer önemli bir sorumluluk sahibi ise bu durum daha da endişe yaratır. Örneğin, herhangi bir asfalt şirketinde bir maddi çıkarınız olup da UTC tesislerinde asfalt yapacak şirketleri seçecek ya da seçimi etkileyebilecek durumda iseniz doğal olarak maddi çıkarınız olan şirketi seçmek eğiliminde olabilirsiniz. Taşeronun seçimindeki amaçlarınıza göre bu durum menfaat çatışması sayılabilir. Böyle bir durum kesinlikle çıkar çatışması izlenimini yaratacağından bundan kaçınılmalıdır.

UTC'deki işimin dışında kocamla birlikte ufak bir grafik şirketi işletiyoruz. Orada yaptığım işin, UTC'deki görevimle ilgisi yok. Bu işletmemizin UTC'ye üstün bir ürünü daha elverişli bir fiyatla sağlayabileceği inancındayım. UTC'de hem normal bir eleman olarak çalışıp, hem de Şirkete tedarikçi olabilir miyim?

Hayır. Sizin birinci yükümlülüğünüz UTC'ye karşıdır ve Şirkete tedarikçi olarak hizmet vermeniz çıkar çatışması sayılır. Eğer kocanız kendi başına çalışıyorsa (a) sizin UTC'deki çalışma statünüzü, tedarikçi seçimini etkilemek amacıyla kullanmadığı sürece ve (b) siz onun tedarikçi olması durumunda bu hizmetin performansında rol oynamadığınız sürece kocanız, UTC ihalelerine teklif verebilir. Fakat yine de bu dış iş ilişkisi, İş Uygulamaları/Uygunluk Görevlisi ile birlikte incelenmelidir.

Eşimle benim UTC’de aynı departmanda çalışmamız Ahlak Kurallarının ihlali sayılır mı?

Eşlerden biri diğerinin astı veya üstü olmadığı sürece çoğu koşullar altında bu durum sorun sayılmaz. Menfaat çatışması konusunu ortadan kaldırmak için amir ile aile ferdi arasında yeterli sayıda (en azından üç) mevki bulunmalıdır.

UTC’deki işimde görevlerimi yerine getirebilmek için hem tecrübemden, hem de eğitimimden yararlanmaktayım. Şirket haricinde danışmanlık yaptığım zaman da UTC’de yaptığım işlerin hemen hemen aynısını yapmaktayım. Bu durum çıkar çatışması sayılır mı?

Bunun aksini ifade eden devlet veya yerel yasalar olmadığı sürece UTC çoğu durumlarda, elemanlarının UTC’de yaptığı görevlerin aynısını veya önemli derecede benzerini Şirket dışında yapmalarını yasaklar. Bu yasak, özel ihtisas dereceleri ve/veya mesleki ehliyetleri olan elemanlar da dahil olmak üzere, tüm UTC çalışanları için geçerlidir. Eğer Şirket dışındaki iş faaliyetlerinizin bu yasağa dahil olup olmadığından emin değilseniz bunu amirinizle ya da İş Uygulamaları/Uygunluk Görevlisi ile görüşmeniz önerilir.

Kendime ikinci bir iş bulmayı düşünüyorum. Buna izin verilir mi ve bu konuda kimseyle görüşmem veya izin almam gerekir mi?

Genelde ikinci bir işte çalışmak için kesin bir yasak olmamasına rağmen, elemanların birinci çalışma yükümlülüğünün UTC’ye karşı olduğu da unutulmamalıdır. Kendi namınıza çalışmak da dahil olmak üzere Şirket haricindeki herhangi bir çalışma faaliyeti, Şirketteki görevinizi aksatmamalı ve yönetimin izniyle yapılmalıdır. Şirket dışındaki bu iş, Şirketin mesai saatlerinde yürütülemeyeceği gibi, bu iş için Şirketin teçhizatı, malzemeleri veya bilgisayarları da kullanılamaz. Bu nedenle, eğer başka bir işveren namına çalışacaksanız ikinci işinizin UTC’deki görevinizle çatışmaması veya çatışıyor izlenimini yaratmaması için elden gelen bütün önlemler alınmalıdır. Şirket haricindeki herhangi bir işin uygun olup olmadığına ilişkin sorularınız varsa amirinizle veya İş Uygulamaları/Uygunluk Görevlisi ile görüşünüz.

Şirket dışındaki bir firmanın yönetim kurulu üyesi olmak konusunda UTC’nin politikası nedir?

(Kredi bankaları ya da çalışanların dernekleri gibi kooperatif dernekler de dahil olmak üzere) herhangi bir iş girişiminde yönetim kurulu üyesi olarak (ya da benzeri diğer bir kapasitede) hizmet vermek için Şirketin Baş Yönetmeninden ya da onun temsilcisinden onay almanız gerekir. Yönetim kurulunda üyelik teklifleri, ya doğrudan ya da işletme ünitesinin İş Uygulamaları/Uygunluk Görevlisi yoluyla UTC İş Uygulamaları Başkan Yardımcısının dikkatine sunulmalıdır. Genellikle, kâr amacı gütmeyen bir girişimin yönetim kurulu üyesi olma talepleri onaylanır. Fakat kâr amaçlı bir girişimin yönetim kurulu üyesi olma talepleri çoğu zaman reddedilir.

İşten ayrıldıktan sonra UTC’ye karşı ne gibi yükümlülüklerim var?

Ayrıldığınız zaman Şirketle bunun aksini ifade eden başka bir anlaşmanız olmadığı sürece UTC’nin mülkü niteliğindeki bilgiye ilişkin yükümlülükleriniz devam edecektir. Eğer UTC’deki kariyeriniz süresince Şirketin mülkü niteliğinde olan bilgiye sahip olduysanız, UTC’den ayrıldıktan sonra bile bu bilgiyi kullanmamak ya da açıklamamakla yükümlüünüz. Ayrıca, herhangi bir fikrî hak anlaşması imzaladıysanız, işten ayrıldıktan sonraki bir (1) yıl zarfında tasarladığınız herhangi bir ticari sırrı, icadı, eseri ya da diğer iş veya teknik bilgiyi UTC’ye devretmeniz gerekir.

İşim icabı çok seyahat etmekteyim. Havayollarının verdiği, örneğin Sık Seyahat kuponları gibi, nakit para olmayan hakları alıp kendi kişisel yolculuklarımda kullanabilir miyim?

Sık Seyahat kuponlarını alıp, bunları şahsi yolculuklarınız için kullanabilirsiniz. Ancak, başka kupon ya da buna benzer nakit para olmayan promosyon haklarını elde etmek amacıyla Şirketin yetkili seyahat acentası tarafından yapılan yolculuk planlarını etkilemeye ya da değiştirmeye çalışamazsınız. Bu amaçla hareket etmek Ahlak Kurallarımızı iki ayrı şekilde ihlal eder: ilk olarak, kendi kişisel çıkarlarınızla Şirketin en ucuz ve makul uçak biletini alma kuralı arasında bir çıkar çatışması var demektir. İkincisi, eğer istediğiniz yolculuk planı, yetkili seyahat acentasının düzenlediği yolculuktan daha pahalı ise Şirketin parasını kötüye kullanıyorsunuz demektir. Şirketin mali politikası uyarınca, elemanların iş seyahatlerinden doğan tüm nakit para hakları veya para iadesi UTC'ye teslim edilmelidir.

Oturduğum şehirde Belediye seçimlerine adayım. Aynı zamanda aynı şehirde bir UTC tesisinde çalışmaktayım. Benimle aynı binadaki mesai arkadaşlarımdan çoğu da yine aynı şehirden. Öğle yemeği süresince kafeteryada mesai arkadaşlarımdan arasında seçim kampanyası yapabilir miyim?

Hayır, kafeteryada hiç bir zaman seçim faaliyetlerinizi yürütemezsiniz. UTC'nin Şirket politikası, elemanların kendi toplumlarında faal olmalarını teşvik eder, fakat mesai saatleri süresince ve kafeterya ve otopark da dahil, Şirket tesislerinde seçim kampanyası yapmalarını, adaylar veya konular için çalışanların desteğini istemelerini yasaklar. Buna ek olarak, Şirket dışındaki herhangi bir işiniz için mesai yerinizde müşteri aramanız da genellikle yasaktır. Bu yasağa, Şirketin tesis ve malzemelerinin (örneğin, fotokopi makinesi, sekreterlerin yardımı, vb.) bu amaçlarla kullanımı da dahildir. Şirket Politikası Elkitabı bu konulara değinir.

Ben mesai saatlerinden sonra Şirketin ücretini ödediği bir öğrenim programına yazıldım. Bu program nedeniyle yazılı ev ödevi yapmam gerek. Mesaiden sonra iş yerimdeki masamda bilgisayarı kullanarak ev ödevlerimi yapabilir miyim?

Amiriniz izin verdiği sürece evet. Ayrıca, daha fazla bilgi için işletme ünitenizin Eleman Öğrenci Programının kurallarına bakınız.

Bayramlarda eleman bulma acentaları, avukatlık büroları ve diğer mesleki organizasyonlar gibi Şirket dışındaki teşkilatlardan kutuyla meyve, kurabiye, şekerleme vb. hediyeler alıyoruz. Bu teşkilatların hiç biri de UTC'ye ürün sağlamamaktadır. Bu nazik hediyeleri alabilir miyiz?

Satın alma veya benzeri görevlerle sorumlu olmadığınız sürece alabilirsiniz. ("İş Hediyelerinin Verilmesi ve Alınması" başlıklı UTC Politika Açıklama Bültenine bakınız.) Bu tür nezaket hediyeleri (değeri 50 dolardan az ise) bölümdeki elemanlar tarafından kullanılabilir ve herhangi bir kişiye ait bir mal olarak kabul edilmemelidir.

Bu konuda nereden bilgi alabilirim?

Bu konuda daha fazla bilgiye ihtiyacınız varsa, amirinize ya da İş Uygulamaları/Uygunluk Görevlisine başvurunuz.

